

FÖRETAGSAM SKÄRGÅRD

Företagsam Skärgård r.f.

Verksamhetsplan 2025

Innehåll

Inledning.....	1
Skärgårdsutveckling.....	1
Projekt	1
Interreg Central Baltic Enhanced ERA (Enhanced Employment Opportunities in Rural Areas)	2
Projektansökningar som är inskickade	
2024	2
Island iGEN	2
Scaling-up!	3
Media och synlighet	3
Samarbeten	3
Ekonomiskötsel och föreningens arkiv.....	4
Finansiering 2025	4

Inledning

Företagsam Skärgård arbetar för en levande skärgård på Åland. Detta kommer vi år 2025 göra genom att fortsätta driva projekt, hålla utbildningar samt vara aktiva i våra nätverk. År 2025 kommer vara ett år då vi arbetar med projektet Enhanced ERA samt hoppeligen projektet Scaling up samt Island iGEN. Vi kommer också ansöka om ett eller flera projekt genom Central Baltic, Interreg Europe eller Leader Åland för att ytterligare säkra finansieringen för verksamheten i framtiden.

Vad gäller deltagande i mässor deltar vi gärna om möjligt. Skärgårdsmarknaden skall föreningen fortfarande finansiera om ej planen för en gemensam Fiske- och Skärgårdsmarkand blir av.

Skärgårdsutveckling

Verksamhetsledarens uppdrag har under 2024 varit att komma in i arbete igen efter föräldraledigheten samt att söka nya projekt som kommer vara på agendan för 2025. Vi har för tillfället bara ett projekt som _____ är _____ aktivt. Verksamhetsledarens arbete innefattar näringslivsutveckling i form av att driva projekt, fungera som sekreterare vid Skärgårdsnämndens möten samt handha föreningens administration inkluderande bl.a. styrelsens möten, ekonomin m.m.

Inflyttning till kommunerna är en fråga som Företagsam Skärgård kommer att fortsätta jobba med tillsammans med Skärgårdsnämnden. För att få en nödvändig inflyttning till kommunerna behövs framför allt bostäder. På detta sätt får vi livskraft till Skärgårdskommunerna. Distansarbete är en naturligt del av det framtida arbetslivet i skärgården.

Föreningen tillhandahåller kostnadsfri koordinering för skärgårdens näringsliv, till exempel genom att koordinera och hjälpa företagare vidare, delta som stödjande samarbetspartner i projektansökningar, stöda generationsväxlingar och nyetableringar. Samarbeten uppmuntras för att effektivisera denna verksamhet, till exempel med Ålands Näringsliv, Åland living samt Visa vägen/AMS för aktiviteter i skärgården om möjlighet ges. En viktig del av det nya strategiarbetet är att utreda hur föreningen kan stöda skärgårdens invånare att verka och leva i skärgården. Till detta hör också att verksamhetsledaren besöker skärgårdskommunerna. Utöver detta skall föreningen fortsätta arbeta för att åstadkomma nya möjligheter som gagnar Skärgården till exempel i form av att söka externa projekt som föreningen kan delta i (beslut av styrelsen om ansökan). Viktigt är också att föra fram möjligheten till distansarbete inom olika områden. Distansarbete utgör en möjlighet för ökad inflyttning och har en klart växande potential och trend.

Projekt

Föreningen skall fortsättningsvis ha beredskap att äga, driva eller medverka i olika projekt relaterade till föreningens målsättningar, t ex EU-stödda projekt. Detta förutsätter att föreningen erhåller medel för finansiering av nödvändig personresurs för skötsel och administration av projekten.

Föreningens verksamhetsledare behöver finnas tillgänglig för att aktivt söka lämpliga projekt att äga, driva eller medverka i. Vilket behövs för den koordineringen som krävs för det förberedande arbetet projektansökning och stöd för projektledarna. Föreningen är öppen för partnerskap i näringslivsbefrämjande projekt.

Interreg Central Baltic Enhanced Employment Opportunities in Rural Areas

Det treåriga projektet, Enhanced Employment Opportunities in Rural Areas (Enhanced ERA), syfte är att förbättra egenföretagandet för skärgårdsbor i åldern 50+ och ungdomar genom entreprenörskapsutbildning, mentorskap och nätverkande.

Projektet innehåller ett internationellt entreprenörskapsutbildningsprogram som sträcker sig över åtta månader och inkluderar både online och utbildning ansikte mot ansikte (80timmar). Programmet kommer att innehålla regionalt och gränsöverskridande nätverk, mentorskap och individuellt arbete, vilket i slutändan vägleder deltagarna i att utveckla sina egna affärsidéer och skapa en affärsplan.

De personer som genomför programmet kommer att få ett certifikat från Estonian University of LifeSciences. Partners i detta projekt förutom vi är Lahemaa Tourism Association(EE), Sooma Tourism Association(EE), Gauja Nationalpark Tourism Association(LV), Luksia, Municipal Education, Training Consortium in Western Uusimaa (FI) och Söderhamn kommun (SE). Som Lead partner fungerar Estonian University of Life Sciences.

Inom projektet kommer vi också att anställa mentorer vars uppgift är att stöda deltagarna i sitt entreprenörskap. Vi kommer ha 2-3st mentorer och målet är att 14st deltagare kommer att genomföra denna utbildning.

Verksamhetsledaren Agneta Wackström fungerar som projektets ledare. Projekttiden är 1.4.2024-30.3.2027. Totala budgeten är 1.024.882,19€ och Föreningens budget är 110.000€ av den.

Projektansökningar som är inskickade 2024

Island iGEN,

Vi har i juni 2024 skickat in en projektansökan till Interreg Europe vid namn Island Improved Governance Network, Island iGEN, tillsammans med Åbo Akademi som agerar Lead partner. Andra Partners förutom föreningen är S sammenslutningen af Danske Småøer, Eesti Saarte Kogu, Irish Islands Federation, Italian National Research Council - Institute for Atmospheric Pollution research (CNR-IIA), Strategia, z.s.(Tjckien) och Island Movement (Croatien).

Projektets övergripande mål är att förbättra effektiviteten och relevansen av offentlig politik för öar och andra avlägsna regioner genom att utveckla och implementera en uppsättning standardiserade utvecklingsindikatorer som är skräddarsydda för dessa områdes unika egenskaper. Detta kommer att uppnås genom innovativ användning av Bobarhets-metoden, som engagerar lokalbefolkningen i en nedifrån och upp, medborgarvetenskaplig process för att bedöma deras utvecklingsnivåer och behov. Den långsiktiga visionen för projektet är att etablera en replikerbar modell för regionalutveckling som kan användas av andra avlägsna regioner och öregioner i hela EU. Genom att visa framgången och effekten av bobarhetsanalysen, syftar projektet till att påverka en bredare regional utvecklingspolitik och bidra till EU:s mål om sammanhållning, hållbarhet och tillväxt för alla. Den ultimata ambitionen är att skapa ett mer rättvist och integrerat EU, där alla regioner, oavsett deras geografiska utmaningar, har möjlighet att blomstra. Vi får veta om vi får ansökan godkänd i början av året 2025. Den preliminära total budgeten är 1 342 825,00€, FS del är 106.123,00€ (100% finansierat av EU)

Scaling-up

Globala trender inom affärs-, turism- och livsmedelssektorn indikerar en ökad efterfrågan på lokala upplevelser som t.ex. lokal mat vilket skapar ett lämpligt tillfälle för ambitiösa landsbygdsföretag att utnyttja sina färdigheter och skala upp sin befintliga verksamhet. Tillväxt behövs inte bara för landsbygdens livskraft utan också för

framgången för regionen. Men även ambitiösa livsmedelsföretag kämpar ofta för att förnya sig för att affärsmodeller eller planer saknas och det stöd och marknadsinsikt som behövs för att expandera effektivt.

Detta projekt underlättar en gränsöverskridande innovations- och uppskalningsprocess med hjälp av olika verktyg för idéskapande och nytänkande affärsmodeller. Den gränsöverskridande strategin kommer att utnyttja expertis, underlätta nätverkande och främja samarbete mellan små och medelstora företag genom gemensamma marknadsföringsinsatser, marknadspositionering och erbjudanden om produkter/tjänster.

Projektet omfattar tre faser: innovation, lärande och upp skalning. Aktiviteter inkluderar t.ex. ökad medvetenhet av vad som finns på marknaden idag, gränsöverskridande "innovationsläger", strategisk uppskalning, sprints, pilotering, revidera affärsplaner och gränsöverskridande evenemang och nätverk.

Projektet genererar innovativa idéer men ger också praktiskt stöd för genomförandet, kopplar ihop nya typer av landsbygdsföretag för att få tillväxt.

Vi är 5 partners från 3 länder (FIN, EE, SWE och Åland) som är involverade, som var och en bidrar till att skala upp landsbygdsföretag. Den ledande partnern är Helsingfors Universitet som har 30+ års erfarenhet av att utveckla livsmedelsaktörer. TURKU AMK tillhandahåller uppskalningsexpertis och stödjer företag i Finland. Estonian Rural Tourism-ERTO erbjuder sina kontakter i Estland samt landsbygdsturismexpertis. Företagsam Skärgård bidrar med mentorskap och kontakter på Åland och svenska Skärgårdsföreningen-SRF gör samma sak i Sverige.

Som ett resultat blir det 20 uppskalade företag (min. 5/region). Den preliminära budgeten är 1035 000 euro (HY:245 000€, FS: 190 000 €, ERT0: 200 000 €, SRF 200 000 och Åbo UAS: 200 000 €). 100% finansiering. (80% av EU och 20% av ÅLR)

Media och synlighet

Föreningens hemsida skall vara tillgänglig, informativ och uppdaterad för att fånga intresset hos personer som kan tänka sig att flytta till skärgården. För att fånga intresset hos potentiella inflyttare, är även sociala media till stor hjälp. Föreningens hemsida (www.skargarden.ax) skall fortsatt fyllas med relevant innehåll för att utveckla skärgårdens och föreningens synlighet. Kommunernas infoblad, Facebook och Instagram kommer fortsatt att användas för att sprida information om verksamheten och för att bjuda in till våra träffar etc.

Samarbeten

Föreningen avser utveckla redan påbörjade samarbeten och aktivt jobba vidare med att hitta samarbeten med andra organisationer, detta för att skapa synergieffekter och få hjälp med att tackla de utmaningar som skärgården står inför. Samarbeten som redan är initierade är medlemskap i andra organisationer såsom FÖSS (Finlands Öar – Suomen Saaret) och i ESIN (European Small Island

VERKSAMHETSPLAN 2025

Federation). John Wrede har representerat föreningen i FÖSS. För ESIN har Agneta Wackström utsetts till ordinarie i styrelsen med John Wrede som suppleant, och representerar år 2024–2025 Företagsam Skärgård. Vi samarbetar också med Nordiska Skärgårdssamarbetet (NSS) där föreningen väljer Ålands Landskapsregerings representanter. Idag har Anna-Lena Groos ordinariepost i styrelsen och verksamhetsledare Agneta Wackström är hennes suppleant. Föreningen samarbetar också med verksamheter relaterade till skärgårdar, så som Ålands Näringsliv, Leader Åland, Visit Åland, Ålands landsbygdsutvecklare samt Högsolan på Åland. Detta samarbete har under 2024 mynnat ur i Skärgårdstunen. Under våren 2025 kommer Företagsam Skärgård och Lokalkraft Leader Åland tillsammans med Ålands Näringsliv, Visit Åland och kontaktpersonen för Interreg Central Baltic att gör en likande turné med att besöka alla skärgårdskommuner. Syftet är att skapa kontakter, besöka verksamheter och öka tillgängligheten för direkt kommunikation. Upplägget är att hålla pop up-kontor i respektive kommun för rådgivning och nätverkande, utföra projekt- och företagsbesök, samt arrangera allmänna informationstillfällen.

Företagsam Skärgård bidrar till förverkligandet av ”Utvecklings- och hållbarhetsvisionen för Åland”, främst som medaktör i det nätverk, ”Bärkraft”, som bildats för ändamålet.

Gällande lokalt samarbete skall föreningen söka samarbete med Åland Living gällande rekryteringsmässor. Föreningen har också representerats av verksamhetsledaren i arbetsgruppen för Ny Nordisk Mat samt Landsbygdsutvecklingens styrgrupp. Flytten till Ålands Landsbygdscentrum (ÅLBC) medförde också en plats i ÅLBCs ledningsgrupp.

Ekonomi skötsel och föreningens arkiv

Nova Alandia kommer fortsättningsvis anlitas år 2025 för skötseln av föreningens bokföring, löneräkning samt arkivering av föreningens material. Bokföringsprogrammet Briox fortsätter föreningen också att använda.

Finansiering 2025

Verksamheten år 2025 finansieras av kommunernas medlemsavgifter samt av medel som erhålls av landskapsregeringen i och med resultatavtalet. Nytt resultatavtal har skrivits för tiden 2024-2027. Vi tror på samma bidrag som för tidigare år 40.000. Kommunernas medlemsavgifter är per kommuninvånare samma oavsett skärgårdskommun, och för 2025 är medlemsavgiften 9€ per kommuninvånare.

Sammantaget uppgår föreningens budgetanslag till 61.169€.

BILAGA

BUDGET 2025

Bilaga 1

Företagsam Skärgård r.f. Budget 2025 Budget 2024 utfall 2023

(Projekt har egen budget och ingår ej

KOSTNADER**Löner**

Lön Verksamhetsledare	25200	27 000,00 €	32 876,79 €
Semesterpenning	1070	1 200,00 €	
pension	5000	5 000,00 €	5 551,10 €
Olycksfallsförsäkring, lösöres samt ansvarsförsäkring	179	75,00 €	
Lagstadgad arbetshälsovård, Medima	200	100,00 €	40,14 €
Lönebikostnader	1500	2 500,00 €	906,70 €
Totala personalutgifter	33149	35 875,00 €	39 374,73 €

Ersättningar styrelsen

Styrelsensmötes arvoden	3 150,00 €	4 550,00 €	4 034,00 €
Särskilda ersättningar (ordförandens)	2000	550,00 €	550,00 €
Socialskyddsavgifter för ordförande	50	50,00 €	0,00 €
Resor och traktamenten för	1000	800,00 €	0,00 €
Verksamhetsgranskning	310	310,00 €	310,00 €

Skärgårdsnämnden

Mötesarvoden	1800	1 760,00 €	0,00 €
Traktamenten	1300	1 280,00 €	0,00 €
Resersättningar	1500	1 344,00 €	0,00 €
Traktering	0	0,00 €	0,00 €

Nordiska Skärgårdssamarbetet**(NSS) rep. LR**

Rådsmedlem (resa, övernattning)	450	400,00 €	0,00 €
Styrelsemedlem (resa, övernattningar)	450	450,00 €	0,00 €

Material & Fönödenheter

Kontorsmaterial, tidningar	100	100,00 €	639,81 €
Traktering (kontoret, styrelsemöten)	210	200,00 €	297,13 €
Kopieringsmaskin, bredband och WiFi (för två personer)	500	500,00 €	481,06 €

Administration

Kundtjänster (bokföring, löneräkning)	3200	3 900,00 €	3 100,86 €
telefonräkning	360	840,00 €	609,15 €
Program, Adobe Pro, Briox, mm.	1300	350,00 €	1 448,20 €
Posttjänster	20	200,00 €	0,00 €
Info och annonsering	0	0,00 €	

Kontors-, bank- och experttjänster, PRS	500	500,00 €	448,46 €
Resor och traktamenten för verksamhetsledare samt styrelsen Skärgårdsturne med ÅNL, Visit Åland mm.	5000	5 000,00 €	4 044,81 €
Förseningsavgifter till sysseläsättningfonden, skatteverket	750		373,77 €

Hyror

Hyror för kontor samt städning	2100	1 970,00 €	1 969,44 €
Hyror för möteslokaler	0	0,00 €	0,00 €

Verksamhet

Gemensam marknadsföring (medfinansiering mässor som skärgårdsmässan + Ålandsmässan)	1500	1 500,00 €	1 838,84 €
Medfinansiering i projekt	0	0,00 €	2 982,26
Medlemsavgifter (ESIN 300€, Leader Åland 20€, FÖSS 50€)	370	370,00 €	370,00 €
Övriga kostnader, uppvaktning mm.	100	100,00 €	784,00 €

Total kostnad	61169	62 899,00 €	63 656,52 €
----------------------	--------------	--------------------	--------------------

INKOMSTER**Försäljnings inkomster**

Ränta			
Kommunandel, 9 € per invånare			
Enligt Åsub statistikbok 2023, 2046 in Erasmus + (2022-2023)	18414	18 432,00 €	18 495,00 € 4.472,60€
FPA			2 556,00 €
övrigt, svenska kulturfonden. 15% flat rate från Enhanced ERA			
Bidrag från ÅLR	40000	40 000,00 €	40 000,00 €
Total inkomst	58414	58 432,00 €	61 051,00 €

RESULTAT	-2755	-4 947,00 €	-2 605,52 €
-----------------	--------------	--------------------	--------------------

Antal boende per kommun i 2022 enligt ÅSUB statistik	
Brändö	436
Föglö	509
Kökar	224
Sottunga	115
Kumlunge	290
Vårdö	472
Totalt:	2046

